

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilna osnutke in javne zahvale dimači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Moia piccolo št. 3, 11. nadst.

„Edinost“
zhaia enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati narej. Na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Po volitvah.

VI.

Čitatelji imajo sedaj — ako so pazno sledili našim izvajanjem — nekoliko slike o naših razmerah in nas umejo, kako se mora tržaški Slovenec neprestano boriti proti stoterim neugodnostim in vsakovrstnim nasprotstvom: na levo in na desno, na zdolaj in na zgoraj. In vsa ta nasprotstva so naperjena le na jeden cilj — na uničenje naše narodne ekzistence na tem ozemlju.

A baš tega nočejo umeti mnogi rojaki naši izven tržaškega ozemlja, z bok česar nam vzlasti iz Kranjske prihajajo očitani, da nismo ni krop ni voda, da smo »jokavi« — zlasti to očitane zveni tako, kakor da bi očitani potapljaljočemu se zakaj da kliče na pomoč — in da smo — brez načela!

Brez načela! To bi bila res huda za tožba, ki bi morala naš list spraviti ob ves ugled, ako... Da, tukaj prihaja tisti usodni »akos«: ako bi mi tržaški Slovenec v sedanjih časih res ne imeli prav nobene druge skrb in nobene druge dolžnosti, nego da pomagamo izvajati boj med liberalnim in klerikalnim načelom!! Ta pomislek mora biti voditeljem tržaških Slovencev odločilen za uravnavo njih taktike!! In je tudi res odločilen. Može, ki vodijo politično društvo »Edinost«, se zavedajo svoje velike odgovornosti in baš radi tega se zavedajo tudi, kolik zločin bi bil boj »za načela«, dokler nismo srečno izvajali boj za narodnost!

To je moment, katerega nočejo umeti na Kranjskem, tu je razlika med našim in njih položajem: med njimi se bje borba med dvema načeloma — seveda bi se mogli vprašati, da-li je absolutno potreben ravno takov način borbe, o katerem bi si mi ne upali trditi, da je dostojen vzvišenih načel — tu na tržaškem ozemlju pa b-jemo boj med dvema narodnostima.

Menda bi bilo odveč — odveč vsaj za razsodne ljudi —, ako bi hoteli pripovedovati, kateremu boju gre prednost že po naravi. Kaj bi rekli o človeku, ki si je kupil prostor, da si sežida hišo, a bi začel zidanje s tem, da bi na stavbišče jel dovajati mesto kamenja — mobilje?! Ali bi se mu ne smeljal ves svet in ali ne bi sodil, da se možu

meša v glavi?! Najjednostavnejša logika pravi torej, da pred bojem za načela mora biti izvojevan boj za narodnost! Mi smo tu lahko klerikalni in liberalni Slovenci, ali v jednom moramo biti jedini: v sklepu namreč, da hočemo ostati Slovenci!! A tu že čujemo tisti znani prigovor: Saj to hočemo vsi v resnici, saj radi tega, če je kdo za liberalno ali klerikalno načelo, še ni nehal biti Slovenec! To se vse lepo govori in lepo čuje, ali v praksi je to drugače: tam, kjer je narodnost v taki eminentni nevarnosti, kakor je tu pri nas, ne zadošča, da smo vsi jedini le v prepričanju, da smo Slovenci, in v sklepu, da hočemo ostati Slovenci, ampak mi moramo to svojo voljo kazati tudi v dejanju, v skupnem nastopanju in v zloženem delu, da si ustvarimo jamstvo, da bomo tudi res mogli ostati Slovenci!! Iz tega pa sledi apodiktčno, da moramo potiskati v stran vse, kar bi moglo ovirati takov skupen boj za ono, česar si želimo vsi: za ekzistenco! Ali z drugimi besedami: v boju za narodnost so pisme in cilji povsem drugačni, nego v boju za načela, zato mora biti tudi taktika in način boja povsem drugačen!

Ali vredno je, da si malce ogledamo ono, kar se nam očita od različnih strani in kar je baje krivo na naših nevspehih.

Jednim se zdi, da je temu kriv naš hiperklerikalizem; drugi menijo, da le versko načelo nas more rešiti; tretji nam očitajo, da premalo skrbimo za gospodarsko organizacijo.

Prvi dve očitani st. klasični zato, ker je jedno dijamentralno nasprotno drugemu, ker jedno ubija drugo.

No, ogledimo si vendar malce naš »hiperklerikalizem«. Ali da pridemo na jasno glede tega namišljenega hiperklerikalizma, moramo priti na jasno, kaj kdo vidi in česa išče v pojmu klerikalizma! Ako je klerikalec vsakdo, ki liberalno mišljenje identifikuje z odklanjanjem najblajšega in najsrvetejšega čuta: verskega čuta; ako je kdo klerikalec, ker ne odreja spoštovanja stanu duhovskemu in ne odklanja duhovnika kakor soboritelja v javnem življenju za blaginjo naroda: potem smo mi res klerikaleci in za narodno stvar v teh krajih je prava sreča, da smo taki klerikaleci! Klerikaleci pa v istem zmislu, ki se nam podtika, — v zmislu namreč, da se slepo

pokorimo zapovedim duhovnikov tudi v posvetnih stvarih — nismo in ne bomo nikdar! Kakor priznavamo duhovniku vse pravice državljana, — in v tem se kaže naš resnični liberalizem — tako pa pridržujemo sebi neomejeno pravico kritike o delovanju duhovnika v javnem življenju! In to pravico vršimo tudi dan za dnem, kadar-koli in kjer-koli vidimo, da je duhovnik-posamičnik ali pa cerkvena oblast grešila proti koristi naroda! In značilno je za naše razmere, da od strani naše narodne duhovščine ne čujemo nikoli prigovorov proti temu.

Hiperklerikalni da smo in ta hiperklerikalizem da je kriv, da ne napredujemo in da so zadnje volitve »neugodne« izpale! Mi pa imamo dokaz proti temu, ki izdaje več, nego vse zatožbe! Poglejte v našo maso, zlasti v mestu, kako smo si jo vzgojili. Seveda govorimo o tisti masi, ki je res naša, res narodna! Na to maso smemo biti mi ponosni. Nikjer na Slovenskem je morda ni mase, ki bi imela kraj vsega svojega intenzivnega verskega čuta toliko odkritosti v mišljenju, samostojnosti v nastopanju in tudi odločnosti, — ako treba — v odporu proti cerkveni oblasti, kakor je najdemo n. pr. mej našimi priprostimi poštenjaki v okrožju sv. Jakoba, kadar vidijo, da se naši narodnosti krivica godi! Tu vam je mož, pobožnih mož, ki se členi raznih bratovščin in pobožnih družb, pa da bi jih videli, kako nastopajo proti župniku in kako govorijo pred škofom, ako tréba!! Ta hiperklerikalizem tržaški je res posebne vrste.

Onim, ki nam očitajo pomanjkanje verskega načela, bi lahko odgovorili s tem, kar nam je neki duhovnik-poštenjak odkrito pripoznal ob neki priliki: Kar se je zadnja leta zunaj cerkve zgodilo za ohranitev moralne in verskega čuta med tržaškimi Slovenci, se je zgodilo skoro izključno le od strani posvetnjakov!

In z ozirom na specialno očitane, da smo I. okraj izgubili, ker nismo delali za utrjenje verskega načela, bi vprašali mi: kdo je v prvi vrsti poklican, da skrbi in dela za utrjenje verskega čuta? Mar ne duhovniki, župniki?! Ali nima baš župnik v Škedenju velik del krivde na svoji strani, da se je vpliv Banellijev tako utrdil?! Ne pravimo, da je o zadnji volitvi direktno agitiral

proti nam, ali temu ne bo oporekal niti župnik sam, da je v tesnih in prijateljskih dotikah z gospódo na magistratu in da že leta in leta, sistematično, in na vse načine dela na to, da bi v Škedenju slabil narodni čut in oviral delovanje naših narodnih društev!! A kdo nam je v Rojanu, kdo v sv. Križu, ali naravnost nasproten, ali pa vsaj povsem indiferenten za narodne borbe okoličinov? Na to adresu naj se obrnejo spočitovaleci, tam naj gledajo, da kaj dosežejo! Na nas pa lahko računajo, da bomo vsikdar sodelovali na širjenju krščanskih načel!

Še par besed na očitane pomanjkanja gospodarske organizacije. Da je tu še mnogo in nujnega dela, v tem soglašamo vsi. Istotako soglašamo vsi, da je dobra gospodarska organizacija mogočno jamstvo za narodni obstanek in da taka organizacija usposablja narod za vspešne politične in narodne borbe. Ali naj se ne prezira, da so v zadnjih letih tržaški in okoličanski Slovenci ravno v tem pogledu razmeroma pridno delali, o čemer pričajo: naši delavski društvi, naša posojilnica, naša kmetijska družba, podružnice te družbe, zavarovalnice za govejo živino in cela vrsta gospodarskih, konsumnih in sličnih društev po okolici. In da se bo ta organizacija popolnjevala bolj in bolj in čim hitreje, v ta namen vabimo na zložno delo vse rodoljube — tudi one, ki so do sedaj vse svoje sodelovanje omejevali na očitane sedanjemu vodstvu tržaških Slovencev.

Zaključni članek prihodnjič.

Politični pregled.

TRST, 20. aprila 1900.

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru Češkem so včeraj nadaljevali razpravo o predlogu posl. Kaftana glede prodaje premoga iz čeških rudnikov. Po daljši debati so razpravo odložili za jutri.

V deželnem zboru Moravskem so bili včeraj burni prizori ker je v razpravi o šolskem proračunu izjavil poročevalec, da ne uvideva potrebe češke realke v Olumucu. Češki poslanci so izrazili svojo nevoljo s tem, da so zahtevali in dosegli štiri glasovanja po imenih. Na razpravi o proračunu za ljudske šole so se ponavljali taki burni prizori.

šal, kako mi ta ali oni dostavek — seveda posebno zaznamovani! — ugaja, odgovarjala sem vselej, da je ono smešno, pretirano, nemogoče in neumno.

Prepirala sva se ob takih slučajih redno jako hudo in resno, jezila se, a na tihem ipak mislila jedne in iste misli.

— Ali prosim vas, taka nespametna ljubezen! In to naj bi bilo lepo! Neumno in smešno je!

— Vi nič ne veste! —
— Da, jaz nič ne vem, ali vi tudi prav nič več! Kaj ste bili morda ipak že kdaj zaljubljeni? —

— Ne, nikakor, ali...

— Torej vidite, kako morete vi kaj takega trditi, o čemer nimate pojma! —

— Ali jaz vendar le vem! —

— Kaj bi vi vedeli?! In oni romani-pisci, katerim je le za polepšavanje, za kovanje nekaterih idealov sebi in drugim! Neumnost je, pa basta! vsa ona slavna opevana in hvaljena ljubezen! —

— Oh, če bi vi znali! —

— Eh, znali! — sem ga oponašala. —

Jaz vem bolje od vas, da je to vse le domišljija, lučnja, ki o najmanjšem dotiklju realnosti razpne v smešnost, če ne prismojnost! Sanjači in ljudje, ki nimajo drugega dela, se zaljubljujejo, pametni ljudje niso tako neumni. — (Pride še.)

PODLISTEK 25

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.
(Glej „Ed.“ št. 84.)

— To je prozaično! —
— Ali zelo praktično! —
— Trgovci so vsi egoisti. —
— Potem ste vi tudi! —
— Včasih, ali ne vedno. —
— Vendar včasih! —
— No, zakaj pa ne. Človek je lahko malce sebičen, ne da bi postal zato že cel egoist. —
— Čudna logika! —
— A resnična! —
— S kom se pa inače pečate, — ako dovolite, da sem tako radoveden! —
— O prosim! Sedaj-le sem prodajalka, kakor vidite! —
— Ali vi si ipak tudi še za kaj drugega zanimate? —
— Gotovo! —
— Na primer? —
— Za knjige. —
— Radi čitate? —
— Jako. —
— Kaj čitate? —
— Kar mi prihaja v roke. —
— Tudi pravljice? —
— Tudi, če drugega nimam.

— To ni pametno! —
— Ne morem odpomoči. —
— Imate mnogo knjig? —
— Niti jedne. —
— Ne verjamem tega! —
— Kakor hočete! —
— Ali kako vendar čitate potem, če trdite, da nimate knjig? —
— Prav lahko! Izposojam si jih. —
— Kje? —
— Kjer mi jih posojajo! —
— Ali vam radi posojajo? —
— Zakaj ne, ljudje so ljubezni, dasi sami nimajo mnogo. —
— Tako nimate mnogokrat ničesar, da čitate? —
— O, da, mnogokrat! —
— Lahko bi si odpomogli. —
— Kako? —
— Vem nekoga, ki ima jako dobro, prelepo bogato domačo knjižnico in ki bi bil srečen, če bi si hoteli od njega izposojevati knjige. —
— Rada bi poznala tega nekoga! —
— Sedi pred vami. —
— Vi? —
— Da, gospica Lenka. Poskusite! Stavim, da boste z menoj, kakor s posojevalno knjižnico, prav zadovoljni. —
— Če hočete? Jaz bi bila res srečna! —
— Torej velja? —

— Velja! —
Smeje sva si vdarila v roke, kakor kadar sklepajo naši možaki kupčijo; in naše prijateljstvo je bilo sklenjeno in zapečeto.
Od tedaj je prihajal k nam skoro vsaki dan, nosil mi knjige, klepetal na debelo in mi skoro sleherni dan podarjal kako vrtnico, ali vsaj par klinčkov iz vrta njegovega očeta.
— Vidite, kako lepo rdeča! Ali sem jo tudi prav nalašč za vas utrgal. —
Prostodušna galantnost njegova mi je ugajala; prijazno sem sprejemala njegovo udvorljivost.
Knjige, ki mi jih je posojeval, so bile na mnogih krajih podčrtane. Seveda se je v podčrtanih odstavkih govorilo vedno o ljubezni in čiščenju. Levstik je bil jako skrižan, pa tudi Stritar in drugi. Kako pak da tudi »Ljubljanski zvon«, v katerem so dali takrat Pavline Pajkove »Aforizmi o ljubezni« mnogo govora. Še nemški klasiki so bili okičeni ob robih s kaj neklasičnimi opazkami.
Seveda sem dobro vedela, kam vse to meri ali dobro sem se varovala pokazati, da vse ono umem in da mi je všeč. Da, všeč! Oj, s kako radostjo sem zapei in zopet prečitala podčrtana mesta, verze v oklepaj in one nekatere opazke na robih. Same radi-žne ljubimske izjave! Ali, če me je vpra-

Slovenski župani proti abstinenci štajerskih deželnih poslancev? Neki tuk. italijanski list javlja iz Gradeca, da je bilo te dni v štajerskem deželnem zboru odposlanstvo slovenskih županov z južne Štajerske, ki je odklonilo znane zahteve svojih poslancev ter prosilo nemške poslance, naj čuvajo koristi slovenskega prebivalstva.

Senzacionalna vest! Koliko je na tem resnice, ne moremo vedeti, dokler ne izvemo iz zanesljivega vira, ali je sploh bila kaka deputacija spodnjestajerskih županov v štajerskem deželnem zboru. Toliko pa lahko rečemo že sedaj, da se dotični list pač zelo moti, ako pravi, da so to bili slovenski župani. Nemogoče ni, da so si štajerski Nemci naročili nekaj nemškutarjev, ki so se na tuje stroške radi pripeljali v lepi Gradec na sprehod ter so mogoče dali tudi komično predstavo v deželnem zboru. Slovenci, zavednega župana, pa gotovo ni bilo med njimi nobenega.

Zanimivo je, kaj vse izvaja italijanski list iz tega »fenomena«. Primerja namreč abstinenco Slovencev z abstinenco italijanskih Trentincev, o katerih trdi, da so le-ti povsem opravičeni v tak korak, ker se tam gre za življensko vprašanje Italijanov na Tirolskem. In pri Slovencih na Štajarskem in Slovanih v Istri morda ne? To je seveda vse kaj drugega! List blebete tu nekaj o inferiornosti Slovanov in superiornosti Nemcev in Italijanov. Obžalujemo, ali zakon ne pozna inferiornosti pa se je v tem listu že razpravljalo toliko, da bi pomenjalo vodo nositi v morje, ako bi hoteli o tem še zgubljati besede.

Sicer pa se navedeni list vara tudi v tem, če nahaja še drugod med Slovani znamenja, da volilec niso zadovoljni s svojimi poslanci ter se sklicuje celo na izid volitve v Škedenju, kjer so baje Slovenci z izvolitvijo Banellija pokazali svojo hvaležnost nasproti predobrim Italijanom. Čudno je le, da isti list, ki je nedavno grmel in bliskal zaradi dvojezičnega pečata v italijanskem Škedenju, vidi naenkrat v volileh Banellijevih — Slovence. To je dobro znamenje. Da so le Slovenci! Če so se zdaj zmotili v osebi poslanca, prihodnjice se ne zmotijo.

Sicer pa je ves članek, — naslov mu je »zanimiv fenomen« — dokaz fenomenalne borniranosti in zvičajnega zavijanja politikov na lesnem trgu.

K položaju. V »Information« pišejo iz mladočeskkih krogov, da je sedanje potovanje ministra dra. Rezeka zadnji poskus vlade za sporazumljenje s češkimi poslanci. Ali v Pragi ne veruje nikdo v kakov uspeh. Vlada se je vse preveč pridružila Nemcem, da bi mogla Čohom staviti predloge, katere bi le-ti hoteli vsprejeti. Obljuba, da predloži zakon, s katerim se uvede češki notranji jezik, je spojena s pogojem, da se Nemcem pripoznajo tako nove koncesije, v katere Čeli ne morejo privoliti. Zato ne veruje nikdo več, da bi češki zaupniki sploh še šli na konferenco. Češki poslanci in češki volilci so preogroženi in bodo v državnem zboru z obstrukcijo pobijali investicijsko predlogo, kar zadene vlado tem huje, ker nima ni novčiča odveč. Dvomi se torej, da bi dr. Rezek mogel nadalje ostati minister. Posledica temu, da so se pogajanja razbila, bo bržkone izstop dra. Rezeka iz ministerstva.

Dunajski zaupnik praške »Politik« pa hoče vedeti, da vlada se s klicanjem državnega zbora — v to je menda določen 8. dan maja — pripravlja zadnjo akcijo za reševanje parlamenta. V ta namen predloži svoj načrt jezikovnega zakona. Gospod Körber se pripravlja, da preko glav voditeljev strank v češko-nemški spravniki konferenci reši jezikovno vprašanje!! Vprašanje je le, da-li zbornica res vsprejme vladin načrt, če tudi ne zadovolji nobene stranke.

Vojna v južni Afriki. Odposlanstvo Burov, ki je došlo v Evropo v interesu južno-afričanskih republik, se mudi še vedno v Haagu, kjer je bilo iskreno vsprejeto. Od tu se napoti na razne evropske dvore. Glede uspeha moramo biti jako skeptični, kajti že sedaj dajejo diplomatje migljaje, da ne morejo posredovati, ker ne morejo kršiti dolžne nevtalutete. V Berlinu baje sploh niti ne pojde, ker je že obveščeno, da bi bilo »hladno vsprejeto« — Zato pojde odposlanstvo v Pariz mesto v Berlin, kakor je bilo namenjano.

Voditelj vnanje politike Avstro-Ogerske, ta veliki — prijatelj Slovanov, grof Goluchowski, pa je menil, da ne more drugače,

nego da stori še nekaj več proti burskemu odposlanstvu, da-si isto niti namenjeno ni bilo v Avstro-Ogersko nadlegovat grofa Goluchowskega.

Glasila našega urada za vnanje stvari se niso omejila na sklicevanje na »dolžno nevtalutnost«, ampak menijo, da treba razdreti iluzije v Pretoriji in potem še le da bo konec prelivanja krvi. To je po slovenski povedano: grof Goluchowski ume nevtalutnost tako, da se postavlja na stran Angležev in da krivi Bure, da so le oni zakrivali vojno! Mi torej ne moremo dati Burom druge tolažbe, nego zatrdilo, da je naš vnanji urad se svojimi simpatijami do Angležev v očitnem naprotstvu s čutili ogromne večine prebivalstva te države — brez razlike narodnosti. Za - se pa imamo to tolažbo, da tudi ministri za vnanje stvari ne ostajajo za vedno.

Tržaške vesti.

Imenovanje v učiteljstvu. Minister za nauk in bogočastje je podelil podučiteljski gospici Antoniji Steinhäuser mesto e. k. učiteljice in suplentki gospici Antoniji Augustin mesto e. k. podučiteljice na tuk. e. k. dekliški ljudski in meščanski šoli. Nadalje je imenoval podučitelja Karola Niklasa e. k. učiteljem in suplentja Ernesta Stolzeja e. k. začasnim podučiteljem na državni ljudski šoli na trgu Lipsia. Začasnim podučiteljem Fran Wotzel je imenovan definitivnim e. k. podučiteljem na državni ljudski šoli v ulici Fontana.

Spinčičevo pismo pol. društvu »Edinost« in naš komentar k temu pismu je »Hrvatska domovina« ponatisnila dobesedno in sicer v slovenskem izvirniku. To bi kazalo, da ta naš komentar vendar ni bil tako neslan in neumen, kakor se jim zdi — nekje.

O volitvah v naši okolici piše celovški »Mir«: »V okolici so volili v nedeljo 8. aprila. Borba je bila huda, ker so lahoni napeli vse svoje moči, denar, pritisk, laži itd., da premagajo Slovence. A ti držali so se hrabro, vzgledno! Izmed 2520 volilcev se jih je udeležilo volitev 2037. Slovenci so zmagali v petih okrajih, v prvem pa, v Škedenju, so propadli za 26 glasov. Italijani so delali na vse kriplice, ter so spravili vendar ponekod veliko število ljudi na volišče za svojo stran. Številke oddanih glasov jasno govore, kako težek boj bijejo tržaški Slovenci s premočnejšimi Italijani. V težki borbi priborili so si častno zmago; daj jim Bog srečo i za bodoče!«

In vedno zavarovalnica za slučaj nezgod. Pišejo nam: Evo vam zopet nekoliko dokaza, kako postopa z nami ta zavod! Meseca decembra je brez vsake krivde na delu ponesrežil neki 72letni zidar tako, da je zgubil vid levega očesa. Omenjeni je dobival podpornino v tukajšnji okrajni blagajni 50 dnij, to je od 2. decembra m. l. do 20. januarja t. l. Od 21. januarja naprej je prešel v oskrb zavarovalnice za slučaj nezgod. In le-ta mu je določila celih 25 nv. na dan, ali 15 kron na mesec. Ali je to primerna podpora 70-letnemu, a vrhu vsega še slepemu možu?! Kako naj živi od tega? In tako stiskanje v zavodu, ki je tako radodaren, ako ima posla z italijanskimi delavci — tudi takimi, ki so došli iz sosednjega kraljestva! Mar menijo gospodje, da slovenski delavci potrebuje manje za življenje, nego pa italijanski!!

Ali tudi delodajalce zadevje krivda! O odločanju podpore se namreč ravna tudi po izkazih delodajalcev, kjer je izkazano, koliko plačila je dobival ponesrečeni delavec. Delodajalec pa navadno izkazuje po 3 krone na dan, tudi če je delavec dobival več. Istotako se je zgodilo z gori omenjenim delavcem, ki je služil po 1 gld. 80 do 1 gld. 90 nv. na dan, a izkazana je bila mezda le s tremi kronami. Po plačilu bi mu pripadala podpornina 10 gld. 80 nv., a ne samo 15 kron! Ali je prav to, da takov obnemogel starček po krivdi delodajalčevi dobiva po 3 gld. 30 nv. na mesec manje, nego bi mu šlo?! Delodajalec je zatajil del zaslužka, a potem je še zavarovalnica storila svojo s tem, da je odmerila najmanjši odstotek podpornine! Tako se godi možu, ki je osivel in — oslepel na poštenem delu, da mora prositi kruha od hiše do hiše, ako se boče preživeti.

Sodrugih delavci naj le molijo Boga Vsemožnega, da jih obvaruje nezgode na delu, kajti sicer jih zadene huda: živeti bodo morali od podpornine, ki jo bodo dobivali od

človekoljubne — zavarovalnice za slučaj nezgod!

Vse Italijansko! Pišejo nam: V listnici uredništva »Piccolo« je bilo čitati te dni, da je beseda »tam« — italijanska! Ni torej dovolj, da hočejo imeti »tukaj« vse italijansko, ne, oni hočejo, da bodi tudi »tam« — italijansko!! Od resnosti do smešnosti je — le en korak!

Polentarji — izzivalec! Pišejo nam: V takozvanem »kanalu« je privezana neka italijanska barka. Na tej barki prodajajo kolerahe (kavole). Glavne kupovalke (na debelo) so malone same naše okoličanke. Primerilo se mi je, da sem šel mimo in poslušal, kako je neki laški šarlatan zmerjal naše ženske, ki so se pogajale za blago in so med tem govorile med seboj — slovenski! Dotični nesramež se je povspel kakor kak Napoleon ter rekel: »Qui non si parla schiavo e nememo il croato, qui si parla italiano!« (»Tu se ne sme govoriti jezika sužnjev [slovenskega!] in tudi ne hrvaški, tu se govori italijanski!«) Potem naj nam še rečejo, da smo mi oni, ki izzivajo, ter da smo oni, ki nočejo sprave z mestom! Tukajšnji Lahi porečejo morda: »Mi ne moremo odgovarjati za postopanje onih, ki prihajajo od zunaj iz kraljestva!« Mi pa jim povemo takoj, da so vsaj moralno odgovorni le oni, ker v Italiji nas ne poznajo za ščave, ako jih avstrijski irredentari ne izsolajo!

Kakor je rekel gosp. poslanec dr. Rybář o priliki, ko je obiskal svoje volilce v II. okraju, tako pravim tudi jaz, da ščavi ali sužnji so oni, ki so še danes v Menelikovih krempljih ter oni, ki so kakor »koloni« pod italijanskimi grofi, ne pa mi, ki smo svoboden narod! Tukajšnji »signori« naj torej najprej svoje od obeh strani luže uče olike, potem še le naj pridejo k nam v okoličan.

Opozorjenje. Ker nam sleherni hip prihajajo pritožbe radi dogodljajev na naših poštah, opozarjamo slavno občinstvo, da moremo iste objavljati le tedaj, ako nam je znan natančen naslov dotičnika. Sedanjemu ravnatelju na čast moramo pripoznati, da vsaki pritožbi sledi stroga preiskava. Da pa preiskava doseže svoj namen, treba jej dokazov in — priči!

Zaradi porezanih trt v Škedenju so aretirali pet oseb, katerih eno so takoj zopet izpustili. V priporu so ostali: Anton, Ivan, Fran in Ivan Sancin.

»Piccolo«, ki ve tudi za tajnosti zapisnikov preiskovalnega sodnika, pravi, da obdolženci tajijo vsako krivdo.

Aretirali so včeraj jutro 55-letnega uslužbenca južne železnice, Ferdinanda Geppela, kateremu je bil blagajnik v sredo izročil znesek 3280 kron, da jih odda na pristojnem mestu. Geppel je vzel denar in — zginil. Našli so ga v neki žganjariji. Imel je še 3157.30 kron. Potem, ko je policijski viši svetnik Budin zaslišal Geppela, so ga izročili deželnemu sodišču.

Na rešilno postajo in odtam v bolnišnico so spravili 50-letnega trgovca Justa Janežiča, ki je kazal že delj časa, da njegov razum ni več normalen; za-lnje dni je začel besneti.

V skladišče parnika sta padla 15-letni Fran Maser in 59-letni Karol Giuliani. Oba so težko ranjena spravili v mestno bolnišnico.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 40-letni urar Anton Dovgan v eno leto težke ječe, ker je ponesrežil več ur, izročeni mu v popravilo; 16-letni Albert Dernjerič zaradi tatvine v 5 mesecev težke ječe; radi istega dejanja 25-l. Anton Tamboniet in 47-letni Alojzij Bencina vsaki v 14-mesečno težko ječo.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 21. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. k. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Bonomo, hišna oprava; ulica Sette Fontane, hišna oprava; ulica S. Lazzaro 11 in ulica Caripson 5, hišna in krémarska oprava; ulica Chiozza 27, hišna oprava in 1 glasovir; ulica Romagna 20, krémarska oprava in sodi; ulica Giulia 41, hišna oprava; ulica Sette Fontane 25, kočije, vozovi, konji, konjske oprave in hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.7, ob 2. uri popoldne 17.4 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 769.8 — Danes plima ob 11.46 predp. in ob — zvečer; oseka ob 6.30 predp. in ob — popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Uzi-galtee družbe sv. Cirila in Metoda se prodajajo tukaj v 4 prodajalnah: na postaji v 2 in v vasi v 2. V tem oziru je torej precej preskrbljeno. Če pa v jedni — italijanski — ni dobiti teh užigalcev, ni to nobeno čudo, kakor ni čudno, da Italijan prodaja »Piccolo«. Obžalovanja vredno je le, da tudi nekateri Slovenci le preradi čitajo ta list in ga celó — hvalijo! Ne le na postaji, celo nekje v vasi se prodaja ta list.

Drugi so vam že poročali, da so razmere v naši vasi postale nekam zelo čudne. Vse je nekam nejasno, prikrito, ker se vsakdo boji govoriti odkrito, zбоk česar človek ne ve, komu bi pritrdil. Zlasti so napete razmere med godbo in pevskim društvom. Napetost je tudi med posestniki in obrtnimi davkoplačevalci. Da o takih razmerah ni mogoče pričakovati napredka, je naravno. Škoda, da ni nikogar, ki bi preresetal naše gospodarske razmere, kajti le jasnost more zboljšati iste.

Vesti iz Kranjske.

* Občnizbor »Dramatičnega društva« v Ljubljani se je vršil zvečer dne 18. t. m. O delovanju v minolem letu, ki je bilo jako uspešno, je poročal gosp. Milčinski. O denarnem stanju je poročal g. G. Pire. Dohodkov je imelo društvo lansko leto 42.093 K 78 st., stroškov pa 41.308 K. 18 stot. Iz dohodkov je društvo plačalo na račun starega dolga 2653 gld. 52 kr. Pri ložah je imelo društvo 300 gld. izgube. Obe poročili sta se vzeli odobruje na znanje. Proračun za prihodnje leto kaže 591 kron 49 st. deficita. O tretji točki dnevnega reda se je pokazalo, da proti slovenskemu gledališču velika stiska, kajti gosp. Hubad in Milčinski sta odločno odklanjala vsako zopetno izvolitev v vodstvo gledališča, dasi so se za to toplo zavzemali župan Hribar, ravnatelj Pire, podžupan dr. vitez Bleiweis in drugi. Volitev odbora se je naposled odložila in so sklenili, da stopi odbor »Dramatičnega društva« v zvezo z »Glasbeno Matice« in se z njo dogovori glede načina, kako bi se moglo gosp. Hubada v »Glasbeni Matici« razbremeniti toliko, da bi mogel zopet prevzeti vodstvo, katero je odklanjal posebno z ozirom na svoje dolžnosti v »Glasb. Matici«. Mej zborovanjem se je mej drugim izrekla zahvala tudi gg. Hubadu in Milčinskemu za požrtvovalno vodstvo, na čemer sta ju podpirala zlasti gg. ravnatelj Pire in dr. Tekavčič, ter g. dr. Staretu, ki se že celih trideset let z vso ljubeznijo in vnemo trudi za razvoj slovenskega gledališča v Ljubljani ter si je zanje pridobil nepozabnih zaslug.

* Blagoslovljenje vojaške bolnice v Ljubljani se je vršilo včeraj. Vojaški kurat Franc Ivanetič je najprej blagoslovil posamezna poslopja, potem je daroval sv. mašo pod milim nebom. Navzoči so bili: Divizijski arhiepiskop pl. Hoechsmann, brigadir pl. Frank, komandant garnizijske bolnice vitez Wagner, štabna zdravniška dr. Lohnauer in dr. Stare; poveljnik sanitetnega moštva ljubljanskega in štabni oficirji, ki so zastopali vse oddelke ljubljanske garnizije.

* Na 20 kron globe je bil včeraj obsojen nemškutarček Gvidon Stadler v Ljubljani, ker je nedavno sredi ceste psoval mirno stoječega Slovence. Povrniti mora tudi sodne stroške. Morda ga njegov oče sedaj pouči, da nima denarja za jednake sinove zabave.

* Novonemški okrajni glavar pl. Vesteneck je bil predvčeraj suspendiran in je začasno prevzel vodstvo okr. glavarstva novomeškega okr. glavar pri dež. vladi v Ljubljani pl. Cron. Vzrok temu dogodku ni znan.

Vesti iz Koroške.

Lastnega protestantskega pastora si bodo »spogali« beljaški Nemci in sicer so si istega naročili naravnost iz »rajha«. Ime je možu Heinzelman in svojo službo nastopi slovesno eno prihodnjih nedelj.

Velik požar je nastal Velikonočno nedeljo popoldne v Strajovesi. Začelo je goriti p. d. pri Švajku po krivdi 4—10 letnih otrok, ki so se igrali z ognjem. Ker pa je bil hud veter, se je ogenj hipno razširil in v teku dveh ur vpepelil 21 hiš, s škedenji vred 50 poslopij. Ubogi ljudje so mogli rešiti le živino, a tudi od te jo je nekaj zgorelo. Pogoreli so seveda v veliki bedi.

«Vitežki» Nemei v Celoven se kar ne morejo potolažiti nad oskrnjenjem celovskega nemškega ozračja po krasni slovanski pesmi «U boj», ki se je nedavno pela na koncertu mitroviških tamburašev, o katerem koncertu smo tudi mi že poročali. «Freie Stimmen» že ves čas neprestano hrešče o nezaslišani drznosti tamkajšnjih Slovencev, s katero so isti baje na onem koncertu na nečuten način provocirali «vitežki» nemški narod! Rečeni list trdi v enomer, da jih je dotični krčmar postavil pred vrata. To se seveda ni zgodilo, ker so slovenski gostje imeli toliko ponosa in takta, da so takoj plačali in odšli, ko jih je zagrizeni krčmar razžalil. «Mir» dostavlja, da se bodo odslej celovski Slovani že vedeli ogibati takim in enakim vitežko-nemskim taktostim ter bodo hodili kupovat svoje potrebščine — mimo nemških obrtnikov in trgovcev. A kakor povsod, je tudi v Celoven žalostnih narodnih bojazljivcev, iz katerih se o prvi priliki izcimljejo narodni poturice. Tako je šel neki celovski Slovenec, ki je bil tudi na koncertu mitroviških tamburašev, ves skesan k velikonočni izpovedi — k uredniku »Freie Stimmen« ter ga zarotil, naj ga izbriše iz črne knjige «slovenskih provokatörjev». In res je našel usmiljenje pri uredniku Laeknerju, ki je priobčil te-le vrstice v »Freie Stimmen«: »Gospod I. I. nas prosí, naj naznamimo, da on ni bil nikakor udeležen na zadnjem izzivanju Slovencev v hotelu «Grömmen», ampak da se je koj po njega začetku (t. j. po začetku izzivanja) odstranil». Takovi so ti narodni — zajci!

Razne vesti.

Umrli je dr. Edm. Kaizl, odvetnik v Karlinu na Češkem, star 64 let. Pokojnik je bil strije bivšega ministra dr. J. Kaizla. Bil je poleti reden gost na krasnem kranjskem Bledu. Živo se je zanimal za slovenske kulturne in politične razmere ter je znal večino Vodnikovih in Prešernovih pesmij na pamet. Bil je sploh izredno blag značaj.

Žrtev svojega poklica je postal rimski zdravnik Geoffroy. Ta zdravnik je imel jako razširjeno prakso v Rimu, ki je vzbujala mnogo zavidi od strani kolegov. Prigodila pa se mu je nesreča, da je dal nekemu otroku preveliko množino zdravila, v katerem se je nahajal strup in je otrok vsled tega umrl. Zdravnik bi se bil moral radi nemarnosti braniti pred sodiščem, a do tega ni imelo priti. Kajti meječasno se je pričela v časopisju ostra polemika moj Geoffroy-em in nekaterimi njegovimi kolegi, ki je zaključila s tem, da se je Geoffroy ponudil, da izpije dvojno množino strupa, nego ga je dal otroku, ne da bi občutil najmanjšo telesno boleost. A mladi zdravnik se je varal, kajti komaj je zaužil tekočino, že so se pojavili strašni krči. Geoffroy je sedaj takoj izprevidel, da je izgubljen, seveda izprevidel prepozno. Pustil se je prepeljati v bolnišnico, kjer je umrl do zadnjega trenutka pri jasni zavesti in obdan od svojih kolegov.

Romarske razglednice. »Mednarodna družba za razglednice« je poskrbela za romarje, ki v nebrojnih masah hité v Rim, razglednice. Na istih vidimo Kristusa, kako izroča ključé sv. Petru, dalje vatikansko cerkev in oni hip, ko je papež, potrkavši na sveta vrata, otvoril sveto leto. Razglednice nosijo originalno zaznamko rimskega osrednjega romarskega komiteja v Rimu v zeleni barvi.

Razglednice dobiš torej povsodi, ob vsaki priliki, in tako tudi za romarje niso smele izostati. Družba napravi gotovo lep dobiček.

Vojna v južni Afriki in angleški klobučarji so v tesni zvezi. To zveni malo čudno, a je vendar res. Angleži imajo namreč, vsaj po menenju klobučarjev, to hvalevredno navado, da o vseh veselih prilikah mečejo svoje klobuke po tleh in da na neusmiljen način udrihajo z njimi po svojih znaneih ali tudi družih predmetih ter o tem tudi z najfinejšim cilindrom ne delajo nikakih izjem. Kadar torej iz južne Afrike dohajajo vesele vesti o angleških zmagah, tedaj se na tisoče najraznovrstnejšim klobukom dela prezgodnji, nezasuženi konec. Gologlavi pa vendar Angleži tudi v veselju ne morejo hoditi okolo, zato si uničene klobuke nadomeščajo z novimi in klobučarjem trgovina naravnost krasno vspeva. Kdo vse torej ne želi angleških zmag!...

Brzjavna poročila.

Starke.

PAZIN 19. (Priv.) Rudarji v Karpanu so danes zopet ustavili delo, ker niso zadovoljni z dovoljenim jim zvišanjem plače.

Volitve na Angležem.

LONDON 20. (K. B.) Kancelar državnega zaklada Highs Beach je izjavil včeraj v nekem govoru v Bristolu, da ne ve nihče, kdaj bodo obče volitve. Vlada pa da ne bo prej apelirala na volilce, nego bode mogla razložiti glavne poteze politike, katero smatra v južni Afriki za najboljšo.

Berolinske slavnosti.

MONAKOVO 19. (K. B.) Na berolinskih svečanostih o proglašenju polnoletnosti nemškega prestolonaslednika bo princ Leopold zastopal princa-regenta Bavarskega.

Rusi in Korea.

YOKOHAMA 19. (K. B.) »Reuter« javlja, da napetost med rusko in korejsko vlado zaradi najema zemljišč v Masampo še ni minula. Rusija zahteva sedaj baje večje prostore.

Iz švedskega parlamenta.

STOCKHOLM 19. (K. B.) Državni zbor je dovolil znesek 3 milijonov kron za nabavo streljiva in pušk, znesek 12 milijonov kron za nove tope in znesek 320.000 kron za dobrovoljna strelska društva. Izdatke za nove mornarske gradnje so za leto 1901 zvišali za 1.725.000 kron.

Spor med Združenimi državami in Turčijo.

NEW-YORK 19. (K. B.) Poslanik Združenih držav v Carigradu, ki biva sedaj tukaj, se je izrazil nasproti nekemu poročevalcu, da smatra položaj glede spora s Turčijo zelo resnim, ako bi sultan ne hotel kmalu izpolniti storjenih obljub. Turški minister za zunanje stvari in ministerski svet sta vestno proučila zahteve ameriške vlade ter se je o tem poročalo sultanu in priporočilo, naj se Združenim državam izplača zahtevana odškodnina.

Ustaja v Asanti.

LONDON 19. (K. B.) »Reuter« javlja iz Acere dne 18. t. m.: Kakor se nam poroča, je zahteval guverner Hogdson, da se mu pošlje vojaštva, kolikor ga je na razpolago. Kraj Kumari je docela okoljen. Ako bi se zavlekla pomoč, bi bil položaj skrajno nevaren.

Iz pariške razstave.

PARIZ 19. (K. B.) Sinoči je bilo v slavnostni dvorani avstrijskega generalnega komisarijata veliko vsprejemanje. Goste so vsprejemali avstrijski generalni komisar, sekcijski načelnik dr. Exner s soprogo in hčerjo. Dvorana je bila okrašena z doprsno podobo cesarjevo.

Prince Waleski na potovanju.

ALTONA 20. (K. B.) Prince Waleski je prispel na poti v London sinoči ob 10. uri semkaj; na kolodvoru sta ga pozdravila cesar, ki je bil malo poprej prišel nenadoma semkaj, in prince Henrik. Godba častne stotnije je zasvirala koračnico in angleško himno. V knežji sobi kolodvora je bil supé. Okolo 11. ure je prince Waleski o godbi in po poljubovanju s cesarjem nadaljeval potovanje. Cesar se je kmalu potem vrnil v Berlin in prince Henrik v Kiel.

Transvaal in Portugalska.

CAPSTADT 19. (K. B.) Transvaalska vlada je ponudila Portugalski, da ji posodi svoto, katero mora plačati vsled izreka razsodišča o delagosi železnice, kar je Portugalska hvaležno odklonila.

Iz španskega ministertva.

MADRID 19. (K. B.) Ministerski svet je predložil kraljevi-vladarici dekret, s katerim se ministerstvo za javna dela razdelja v dva oddelka: za nauk in za dela v ožjem smislu.

Iz Vatikana.

RIM 19. (K. B.) V tajnem konsistoriju, ki je bil danes predpoludne, je papež govoril o bodoči kanonizaciji blaženih De Lasalles in Rita Da Castra ter je prekoniziral več škofov, med njimi Czakyja. Temu je sledil javen konsistorij, katerega so se udeležili tudi diplomati, visoko plemstvo in prelati. Konsistorijalni pravdniki so utemeljevali kanonizacijo imenovanih blaženih. Papež je na to podelil blagoslov ter se podal v prestolno dvorano, kjer je sprejel nove škofo. Sv. oče je docela zdrav.

Vojna v južni Afriki.

Uničevanje rudnikov.

LONDON 19. (K. B.) »Reuter« javlja iz Kings-Wittetowna včerajšnjega dne: »Mer-

eury« je izvedel od beguncev iz Transvaala, da je v Johannesburgu vse pripravljeno, da z dinamitom razstrele tamošnje rudnike. Navedeni list omenja, da hoče transvaalska vlada s tem ustrašiti Francijo in Nemčijo, da bise zavzeli za svoje tamošnje akcijonarje.

Zdravniška ambulanca z orožjem v rokah.

WASHINGTON 19. (K. B.) »Reuter« javlja: Amerikanski konzul v Pretoriji je sporočil državnemu departementu, da so članovi ambulance, odposlane iz Chicaga, ko so prišli v Pretorijo, prijeli za orožje. Uradniki navedenega departementa izjavljajo, da Združenim državam ni mogoče, da bi zabranile tako postopanje. Ker dotičniki niso vzeli iz Amerike orožja s seboj, da tudi ni bilo mogoče, da bi se jih zadržalo kakor tolovaje.

Deževje.

LONDON 19. (K. B.) »Reuter« javlja iz Maserna dne 19. t. m., da tamošnji kraj trpi vsled mnogega deževja. Vse reke so izstopile. Zemlja je premočena, prekopi polni vode.

Trgovina in promet.

Za kako dolgo se je zavarovati?

Važno razsodbo z ozirom na zavarovanje je bilo te dni čitati v časopisih, katero je pa razglasil najvišji sodni dvor. Stvar je ta-le: Izvestna dunajska zavarovalnica je tožila nekoga gospoda, kateri se je zavaroval pri nji za 50.000 kron, da še plača 501 K 36 v., ker je plačal še-le tri četrtletne obroke, dalje plačanje pa ustavil, ker ni hotel biti dalje zavarovan. Zavarovalnica je naglašala, da ni prenehati, kadarkoli bi se zljubilo, temveč da mora biti zavarovanec z ozirom na podpisano pogodbo zavarovan polni dve leti. Toženec je pa trdil, da je zavarovalnemu agentu izrecno rekel, da bode tako dolgo plačeval, kolikor časa bode hotel biti zavarovan. Okrožna sodnija je zavrnila tožbo zavarovalnice iz vzroka, da v pravilih te ni najti določbe, da bi moral zavarovanec biti zavarovan snj 2 leti. Deželna sodnija, kamor se je zavarovalnica pritožila proti razsodbi okrožne sodnije, je pa zrušila razsodbo te ter dala prav zavarovalnici, češ, da je pri zavarovalnicah v obče pravilo, da se plačuje polni dve leti. Zavarovanec se je proti temu pritožil na najvišji sodni dvor, kot na poslednjo instanco, katera je pa zrušila razsodbo deželne sodnije ter definitivno zavrnila tožbo zavarovalnice iz baš istih razlogov kot okrožna sodnija. In tako se je izrekla najvišja sodnijska oblast, da ima zavarovanec popolno slobodo: porušiti pogodbo z ozirom na zavarovanje, kadarkoli hoče.

Ogerska zonska tarifa.

Ogerske državne železnice so imele s tarifo po zonah tako lep uspeh, da sedaj že mislijo na to, da še dalje znižajo vožnino in sicer za 20% v srednjih zonah (I. do XIII.) na vseh osebnih in brzovlakih. V to svrhu ustanovijo šest nadaljnjih zon, prvih pet po 25 km, šesto 350 km. Sprva so bili za bližnji promet in za daljave nad 225 km, znižali vožnino skoro na polovico, s čemer se je premet pomnožil tako nepričakovano. Za srednje daljave (od 24 do 225 km.) pa si tega niso upali storiti ampak so znižali vožnino le za 25%. Tudi tukaj se je pomnožil promet, a v mnogo manjši meri, nego v preimenovanih daljinah. Z naredbo trgovinskega ministerstva, ki ustanovlja, kakor rečeno, 6 novih zon, se odpomore temu nedostatku ter je po vsem pričakovati, da bodo železnice vsled tega imele zopet lep dobiček. Z vožnim listkom za 20. zono bode dovoljeno enkrat pretrgati vožnjo. Ta preosnova stopi v veljavo s 1. julijem t. l. Tudi glede tarife za prtljago je pričakovati znatnih olajšav.

Parobrodno društvo »Adria«.

Med ogerskim trgovinskim ministerstvom in med parobrodnim društvom »Adria« se vrše že delj časa pogajanja, ki gredo za tem; da se zviša delniška glavica tega društva. »Adria« hoče pomnožiti svoje vožnje v Marseille ter ustanoviti neposredne zveze s Španjско, Portugalsko, južno Afriko in severno Ameriko. Samo za vožnje v severno Ameriko potrebuje društvo štiri nove velike parnike za blago. Te vožnje so bile svojedobno s pogodbo zagotovljene »Adriji«, a sedaj jih opravlja društvo »Austro-American«. »Adria« je zadnji čas dala zgraditi iz tekočih dohodkov tri nove ladje, ki nadomestijo havarijane parnike »Szapary«, »Jokai« in »Tibor«. Zadnji novi parnik spuste te dni na morje. Da »Adria« izvrši svoje dalekosežne načrte, potrebuje seveda večih sredstev in odobrenja

ogerskega trgovinskega, oziroma finančnega ministerstva; kajti zvišati bo treba tudi državno podporo, ki znaša sedaj 1.140.000 kron. V poslednje treba še privoljenja parlamenta. Ker se pa trgovinski minister Hegedüs toplo zavzema za stvar, je pričakovati, da se ogerski prekomorski promet zopet popne za lepo stopinjo više. Avstrija bi v marsičem res lahko hodila v šolo pri Ogrih.

Denarni trg.

Stavki za bančne akcepte prve vrste so na dunajskem javnem trgu poskočili na 4 $\frac{1}{16}$. V Berlinu in Londonu se zasebni diskont ni spremenil. Na dunajskem glavnem zavodu avstvo-ogerske banke je po večih zahtevah sredi meseca stopilo gibanje zopet v navadni tir ter so znašale vloge 2 milijona kron, a zapadlosti 2.3 milijona.

Prva tržaška delniška družba za luščenje riža.

Na občnem zboru tega društva dne 18. t. m. so sklenili izplačevanje dividend po 50 kron od delnice, t. j. 12 $\frac{1}{2}$ %. Rezervnemu zakladu so priložili 222.025-65 kron; vsa rezerva znaša sedaj 1.876.000 kron. Delniška glavica znaša 3.000.000 kron. — Znesek 42.531.197 kron so prepisali na novi račun.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 20. Pšenica za april K. 7.76 do 7.77 Pšenica za oktober K. 7.93 do 7.94. Rž za april K. 6.85 do 6.90 Rž za oktober K. 6.91 do 6.92. Koruza za maj K. 5.45 do 5.46. Koruza za juli K. 5.58 do 5.59 Oves za april K. 5.05 do 5.06 Oves za oktober K. 5.40 do 5.41.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje omejeno mirno. Prodaja: 10000 met. stot nespremenjeno. Vreme: lepo.

Hamburg 20. Trg za kavo. Santos good average za maj 38.—, za september 39.— za december 39-25 za mare 40-25 Denar.

Havre 20. Kava Santos good average za mare 50 kg. frankov 45.25, za avgust 50 k. frankov 46.25.

Dunajska borza dne 20. marca.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99.20	99.05
„ „ v srebru	99.—	98.95
Avstrijska renta v zlatu	98.60	98.70
„ „ kronah 4%	98.65	98.75
Kreditne akeije	230.—	230.60
London 10 Lsr.	242.82	242.80
20 mark	23.64	23.64
Napoleoni	19.24	19.27
100 italijanskih lir	90.30	90.50
Cekini	11.36	11.37

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljema Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo

Proti kašlju,
gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Poslano *)

Podpisani sem se odpovedal časti svetovaleca v občinskem zastopu v Nabrežini. Izjavljam pa, da me do tega koraka ni dovelo nikako nasprotstvo; ni v občinskem svetu, ni med občinarji, ampak jedino le moje rodbinske razmere in razni posli, ki me ovirajo, da ne morem vestno vršiti svoje službe kakor občinski svetovalec. To izjavo mojo naj vzamejo na znanje zlasti gospodje v občinskem zastopu.

Anton Kosmina.

*) Za članke pod tem naslovom, je uredništvo toliko odgovorno, kolikor določa zakon.

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljah preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp.: 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Prihod in odhod viakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn. Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 „ pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 „ Benetke (via Červinjan in via Videm)
Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl. Kormin
8.15 „ Dunaj, zveza s Peštin, Reko
8.45 „ meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 „ do Mürzuschlaga
6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürzuschlaga, Beljaka itd.
7.33 „ iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 „ brzovl. iz Kormina
9.28 „ Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 „ omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. omn. iz Italije preko Kormina
8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— „ Dunaj, zveza z Reko
11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp. Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 „ Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop. Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača
9.35 „ Pulj, Rovinj
11.15 „ Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 „ in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz niklja Sidro-Remontoir, s pokrivalom in tri-letnim jamstvom. Ima sekundarno in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrnjena).
1 krasna igla za zavrtnike za gospode iz amer. double-zlata s kameni, podobnimi brijantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz ameriškega double zлата.
1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjševalno zrcalo. (Novost!)
Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih gld. 2.95. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenine na delo.

Krako — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Potrjim srecin naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj preljubljeni soprog, gospod

IVAN GRILANC,

danes zjutraj po mučni in dolgotrajni bolezni, previden se svetotajstvi za umirajoče, v Gospodu zaspal.

Prenos zemskih ostankov predragega pokojnika na pokopališče pri sv. Ani se bo vršil v soboto 21. t. m. ob 10^{3/4} predpoludne iz hiše za-losti v ulici Poste št. 2.

V TRSTU, dne 19. aprila 1900.

Ana Grilanc, roj. Leskovšek.

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

Glavni dobitki 60.000 K., 15.000 K., in 12.000 K.

v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“ po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Tristino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

poči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Slovenei pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je

trpežno, ceno in se

kosá z vsakim drugim

izdelkom badi si ka-

terekele konkurence.

Slovenski trgovci.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu vsak dan razun nedelj in praznikov ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša: 24 kron, pol-, četrtletna in na mesec razmerno — Posamezne številke stanejo: v Trstu po 6 stotink (3 kr.) izven Trsta po 8 stotink (4 kr.)

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molino piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabbra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 22. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Šklednju pri gosp. Antonu Sancin (Drežac) in pri Sv. Ivanu pri g. Jos. Seapin. — V Gorici pri g. Josipu Schwarz tobakarnarju v Šolski ulici.

Slovenici! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaskih Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl svojo

kovačnico

združeno z mehanično delavnico za stroje v izdelovanje acetilenskega plina.

Autorizovani inštalater zapeljavanje vode in acetilenskega plina.

Priporočam se Vam kot okoličan za mnoge naročbe.

Ivan Krstnik Laurenčič

ulica Commerciale 11.

Fran Wilhelm^{ov}
odvajajoči čaj

od
Frana Wilhelm
lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimice in peresnice, ogledal in železnih blagaj, po cenah, da se ni bati konkurence.

Zanesljivega

trgovskega uradnika,

in zastopnika.

kateri zna deželne jezike, išče tvrdka gchivitz e C. i v Trstu, ulica Zonta 5.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jila brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2^{1/2}% proti 5 dnevni odpovedi
- 2^{1/2}% „ 12 „ „
- 3^{1/2}% „ 4 mesečni „
- 3^{1/2}% „ 8 „ „
- 3^{1/2}% „ 1 letni „

Napoleone:

po 2^{1/2}% proti 20 dnevni odpovedi
- 2^{1/2}% „ 40 „ „
- 2^{1/2}% „ 3 mesečni „
- 3^{1/2}% „ 6 „ „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2^{1/2}% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za več zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjizici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.